

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

**Uchwała Nr XIII/157/2011
Rady Miasta Tarnobrzeg
z dnia 30 czerwca 2011r.**

w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych
na lata 2011- 2015”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U z 2011r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 92 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2001r Nr 142, poz.1592 z późn. zm.), oraz art. 35a ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2010r. nr 214, poz.1407 z późn. zm.) oraz opinii Miejskiej Społecznej Rady Do Spraw Osób Niepełnosprawnych, **Rada Miasta Tarnobrzeg**

uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 – 2015” w brzmieniu określonym jak w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzeg.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Tarnobrzeg.

Przewodniczący Rady

Dariusz Kołek

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XIII/157/2011.
Rady Miasta Tarnobrzeg
z dnia 30 czerwca 2011**

**Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych
na lata 2011 – 2015**

Tarnobrzeg, czerwiec 2011

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Wprowadzenie

Według ostatnich danych, osoby niepełnosprawne stanowią około 15% wszystkich mieszkańców Tarnobrzega. Daje to ogólną liczbę ponad 7 500 mieszkańców naszego miasta. Są to osoby w różnym wieku, o zróżnicowanym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Zapewnienie tej grupie osób wszechstronnego dostępu do dóbr i usług, które pozwalają na pełne uczestnictwo w życiu społecznym jest jednym z priorytetowych kierunków polityki społecznej Miasta Tarnobrzega.

Cel programu

Podstawowym celem przedstawionego „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych” jest systematyczna poprawa sytuacji tej grupy osób w Tarnobrzegu. Jego wdrożenie i realizacja zakłada nieustanne dążenie do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych, minimalizację skutków niepełnosprawności, przeciwdziałania wykluczeniu, wyrównywania szans oraz sprzyjanie pełnemu rozwojowi każdej z tych osób.

Kierunki działania

Podstawą opracowania „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych” jest obowiązująca „Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Tarnobrzega”. Program zakłada kontynuację i rozwijanie dotychczasowych zadań oraz zawiera nowe propozycje działań w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i respektowaniu praw osób niepełnosprawnych. Wszystko to zostało ujęte w następujących kierunkach działania:

- * Kierunek 1: Aktualizacja informacji dotyczących sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych
- * Kierunek 2: Poprawa dostępu do leczenia, specjalistycznej opieki medycznej i rehabilitacji zdrowotnej
- * Kierunek 3: Poprawa dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną
- * Kierunek 4: Poprawa dostępu do edukacji
- * Kierunek 5: Poprawa dostępu do pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej pomocy specjalistycznej
- * Kierunek 6: Poprawa sytuacji na rynku pracy, pośrednictwa, aktywizacji i rehabilitacji zawodowej
- * Kierunek 7: Zwiększenie uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacji i turystyce
- * Kierunek 8: Poprawa dostępności funkcjonalnej obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności
- * Kierunek 9: Poprawa możliwości korzystania z praw obywatelskich, w tym - wyrażania opinii i konsultowania podejmowanych działań oraz przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność
- * Kierunek 10: Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, środków odurzających, hazardu i Internetu

Bezpośrednią inspiracją wyznaczenia powyższych kierunków była „Karta praw osób niepełnosprawnych”.

Miejsce realizacji

Program realizowany jest na terenie miasta Tarnobrzega. Kierowany jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół, wolontariuszy, organizacji pozarządowych, organów samorządowych i podległych im jednostek organizacyjnych oraz innych urzędów i instytucji działających na terenie miasta.

Realizatorzy

Realizatorami programu są Urząd Miasta Tarnobrzega, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe i Ośrodek Sportu i Rekreacji „Wisła”.

Źródła finansowania

Źródłem finansowania realizacji poszczególnych zadań są: budżet Miasta Tarnobrzega, środki własne realizatorów, dotacje celowe, NFZ, PFRON, fundusze pomocowe Unii Europejskiej oraz sponsorzy.

Ocena realizacji

Podmiotem opiniującym program oraz oceniającym jego realizację jest Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

Ewaluacja

Informację o realizacji programu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu przedstawia Radzie Miasta Tarnobrzeg w ramach corocznego sprawozdania ze swojej działalności.

Materiały źródłowe:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. 2010 nr 214, poz. 1407 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2009 nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. nr 96, poz. 873)
3. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Tarnobrzega”
4. „Program Współpracy Miasta Tarnobrzeg z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2011”
5. „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” - Uchwała Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997r. /dokument ten nie stanowi źródła prawa, jest aktem ogólnym i wyrazem stosunku władzy ustawodawczej wobec osób niepełnosprawnych/.

Propozycje zadań i odpowiadających im działań zostały zgłoszone przez:

- * Urząd Miasta Tarnobrzega
- * Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w tym - działające ośrodki wsparcia: Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Pobytu
- * Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu
- * Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną
- * Ośrodek Sportu i Rekreacji „Wisła”

Dodatkowo z możliwości zgłoszenia swoich propozycji skorzystały również:

- * Miejska Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Amazonek „Pomocna Dłoń”, Zarząd Koła Polskiego Związku Niewidomych, Tarnobrzесьkie Stowarzyszenie Pomocy i Rozwoju oraz „Uniwersytet Trzeciego Wieku”.

RADA MIASTA
TARNOBRZEG

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Kierunek 1: Aktualizacja informacji dotyczących sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych					
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
1.1	Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych	* prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych przybliżających problemy z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne * organizowanie spotkań, konsultacji, imprez integracyjnych, sympozjów, szkoleń, warsztatów * promocja osiągnięć osób niepełnosprawnych	Gmina Tarnobrzeg, MOPR, PUP, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe, wolontariusze, media	środki własne realizatorów, fundusze pomocowe UE	na bieżąco
1.2	Systematyczna aktualizacja informacji dotyczących oceny sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym	* aktualizacja informacji i monitoring sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie miasta	Urząd Miasta, MOPR, PUP, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów	na bieżąco

Kierunek 2: Poprawa dostępu do leczenia, specjalistycznej opieki medycznej i rehabilitacji zdrowotnej „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Zródło finansowania	Termin realizacji
2.1	Poprawa dostępności do opieki długoterminowej pielęgniarstwa dla osób przewlekle chorych w zakładach opiekuńczo - pielęgnacyjnych	* rozbudowa Zakładu Opiekuńczo - Pielęgnacyjnego	Urząd Miasta - Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu, kierownictwo Zakładu Opiekuńczo - Pielęgnacyjnego	środki własne realizatorów	2012 - 2014
2.2	Poprawa dostępności do specjalistycznej opieki ambulatoryjnej	* zakup sprzętu medycznego	Przychodnia Specjalistyczna Ośrodka Rehabilitacji Leczniczej	środki własne realizatora	sukcesywnie
2.3	Rozwijanie specjalistycznej rehabilitacji zdrowotnej	* cykliczne ćwiczenia rehabilitacyjne i grupowa gimnastyka ogólnosprawniająca na hali sportowej dwa razy w tygodniu	Stowarzyszenie Amazonek „Pomocna dłoń” OSiR „Wisła”	środki własne realizatorów	Na bieżąco
2.4	Rozwijanie profilaktyki zdrowotnej i promocja zdrowego stylu życia	* zorganizowanie cyklu wykładów oraz konferencji na temat zdrowia osób niepełnosprawnych	Uniwersytet Trzeciego Wieku, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	środki własne realizatora	2012 - 2015
2.5	Rozwijanie kompleksowych usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych	* powołanie specjalistycznego ośrodka rehabilitacji kompleksowej ze specjalizacjami w zakresie neurologopedii i neuropsychologii	organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów	2011 - 2015

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

**„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”
Kierunek 3: Poprawa dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną**

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Źródła finansowania	Termin realizacji
3.1	Poprawa dostępu do wszechstronnej rehabilitacji społecznej	<ul style="list-style-type: none"> * propagowanie społecznej akceptacji i integracji osób niepełnosprawnych w szkole, miejscu pracy, zamieszkania, społeczności lokalnej * prowadzenie zintegrowanego systemu wsparcia środowiskowego i pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin * wspieranie rodzin w opiece nad osobami niepełnosprawnymi poprzez świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej * organizowanie grup wsparcia dla rodzin z małym dzieckiem niepełnosprawnym, osobami zaburzonymi psychicznie oraz osobami z upośledzeniem umysłowym * zagwarantowanie bezpieczeństwa ekonomicznego i socjalnego poprzez wspieranie dochodów osób niepełnosprawnych i ich rodzin * pozyskanie nowej siedziby dla Warsztatów Terapii Zajęciowej - ul. Wiślna 	<p>Urząd Miasta</p> <p>MOPR</p> <p>PUP</p> <p>ŚDS</p> <p>DDP</p> <p>organizacje pozarządowe</p> <p>wolontariat oraz inne podmioty działające na terenie miasta</p>	<p>środki własne realizatorów</p>	<p>Na bieżąco</p>
			<p>Parafia MBNP w Tarnobrzegu</p> <p>Urząd Miasta</p>	<p>środki własne realizatorów</p>	<p>2011-2015</p>

		* utworzenie dziennego ośrodka wsparcia i opieki dla osób niepełnosprawnych	organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów	2011 - 2015
--	--	---	-------------------------	----------------------------	-------------

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Kierunek 4: Poprawa dostępu do edukacji					
LP.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
4.1	Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych do edukacji	<p>* prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w przedszkolach i szkołach otwartych, grupach i klasach integracyjnych, nauczaniu indywidualnym i specjalnym</p> <p>* zwiększenie dostępności do specjalistów z zakresu pedagogiki specjalnej</p>	Urząd Miasta, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów	2011 - 2015

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Kierunek 5: Poprawa dostępu do pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej pomocy specjalistycznej				
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	
5.1	Rozwijanie dostępu do pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej pomocy specjalistycznej	<ul style="list-style-type: none"> * prowadzenie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka od urodzenia do chwili podjęcia nauki w szkole * szkolenie kadry pracowników w zakresie wczesnej interwencji i rehabilitacji * organizacja i prowadzenie szkoleń dla kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi, w tym - rodziców, opiekunów i wolontariuszy * wspieranie działań zmierzających do tworzenia przez organizacje pozarządowe grup samopomocowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych * zapewnienie pomocy psychologicznej mającej na celu aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów * pomoc psychologiczna w sytuacjach kryzysowych dla osób, które stały się niepełnosprawne i ich rodzin * prowadzenie szkoleń dla rodziców dzieci niepełnosprawnych – treningi umiejętności rehabilitacyjnych i opiekuńczych, warsztaty, kursy 	Urząd Miasta MOPR Zespół Szkół Specjalnych Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Ośrodki wparcia: ŚDS, DDP, WTZ, Uniwersytet Trzeciego Wieku organizacje pozarządowe	Źródło finansowania Środki własne realizatorów, Fundusze pomocowe UE
				Termin realizacji 2011 - 2015

5.2	Diagnoza i orzecznictwo dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	* badanie diagnostyczne na terenie poradni i domu rodzinnego oraz wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Środki własne realizatora	2011 - 2015
5.3	Zajęcia socjoterapeutyczne	* prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Środki własne realizatora	2011 - 2015

Kierunek 6: Poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy		Realizator	Źródła finansowania	Termin realizacji
LP.	Zadanie	Sposób realizacji		
6.1	Zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy	<ul style="list-style-type: none"> * szkolenia i kursy mające na celu nabycie umiejętności i kwalifikacji zawodowych związanych z wykonywaniem nowego zawodu * zatrudnienie subsydiowane * wsparcie samozatrudnienia poprzez przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej * staże podnoszące umiejętności i kwalifikacje * wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej 	PUP Środki Funduszu Pracy Środki PFRON	2011-2015
6.2	Zwiększenie liczby ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> * utworzenie Zakładu Aktywizacji Zawodowej * tworzenie Spółdzielni Socjalnych 	PFRON Środki samorządu wojewódzkiego Środki własne realizatorów	2011 - 2015
6.3	Rozwijanie potencjału zawodowego osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> * utworzenie systemu prób pracy dla uczestników terapii W TZ i innych ośrodków rehabilitacyjnych i edukacyjnych 	WTZ organizacje pozarządowe pracodawcy	2011 - 2015
6.4	Doradztwo zawodowe – pomoc w wyborze kierunku kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> * warsztaty zawodoznawcze, konsultacje, porady 	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Środki własne realizatora	2011 - 2015

RADA MIASTA
TARNOBRZEG

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Kierunek 7: Zwiększenie uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacji i turystyce				
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Termin realizacji
7.1	Poprawa jakości zadań realizowanych przez organizacje w sferze zadań publicznych na rzecz osób niepełnosprawnych	* realizacja „Programu współpracy Miasta Tarnobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2011”	Gmina Tarnobrzeg Organizacje pozarządowe	2011
7.2	Stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do wykorzystania ich potencjału twórczego, artystycznego i intelektualnego	* organizacja przeglądów, konkursów, spotkań, warsztatów * wystawy, wernisaże w ośrodkach kultury i obiektach użyteczności publicznej * propagowanie twórczości osób niepełnosprawnych na miast i województwa	Tarnobrzski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, WTZ, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe	2011 - 2015
7.3	Integracja osób niepełnosprawnych z lokalnym środowiskiem artystycznym	* tworzenie grup artystycznych z udziałem osób niepełnosprawnych na terenie miasta	Środowiskowy Dom Samopomocy	2011 - 2015
7.4	Przyłączenie się do ogólnopolskich obchodów „Dnia solidarności z osobami chorymi na schizofrenię”	* organizacja obchodów „Dnia solidarności z osobami chorymi na schizofrenię” na terenie miasta		
7.5	Wzbogacenie sieci oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, szczególnie dla osób z zaburzeniami psychicznymi	* organizacja nowych miejsc wsparcia społecznego, opracowywanie programów profilaktycznych dla osób niepełnosprawnych, utworzenie programów turystycznych,	Środki własne realizatora Sponsorzy	

7.6	Działania zmierzające do integracji osób niepełnosprawnych	sportowych skierowanych do osób niepełnosprawnych		Środki własne realizatorów Sponsorzy	Marzec - corocznie Wrzesień - corocznie Październik - corocznie Listopad - corocznie Grudzień - corocznie 2011 - 2015
	<ul style="list-style-type: none"> * Organizacja olimpiady specjalnej w koszykówce * organizacja imprezy: Koszykówka bez barier * organizacja turnieju w Wyciskaniu Sztangi Leżąc „Bartosz” * Organizacja Biegu Nadwiślańskiego im. Alfreda Frejera * organizacja Wojewódzkiego Turnieju Tenisa Stołowego Olimpiad Specjalnych * organizacja Grand Prix w Kulturystyce i Fitness „Fitness Authority” * organizacja zawodów sportowych „Wyciąg do Świętego Mikołaja” * koncerty charytatywne 	<ul style="list-style-type: none"> Zespół Szkół Specjalnych Tarnobrzeg ASK KS „Siarka” Stowarzyszenie „Integracja” OSiR „Wisła” Tarnobrzeg Zespół Szkół Specjalnych Tarnobrzeg Stowarzyszenie „Integracja” OSiR „Wisła” Tarnobrzeg Różne podmioty 	<ul style="list-style-type: none"> OSiR „Wisła” Tarnobrzeg OSiR „Wisła” Tarnobrzeg Różne podmioty OSiR „Wisła” Tarnobrzeg 		
		* siłownia - bezpłatne wejścia dla osób niepełnosprawnych od poniedziałku do piątku od 11.00	OSiR „Wisła”		

			do 13.00 * pływalnia kryta – bezpłatne wejścia dla osób niepełnosprawnych wtorek 10.45 – 11.39 i piątek 10.45 – 11.30			
			* organizacja Międzynarodowego Drużynowego Turnieju Słowian w Tenisie Stołowym na Wózkach – Tambrzeg * Organizacja Turnieju Tenisa Stołowego Najlepszych w Polsce zawodników na wózkach TOP 10 – TETRA TOP – TOP KOBIET * organizacja akcji społecznej „Bezpieczne Wakacje – Stop Bezmyślnym Skokom na Głowę do Wody” * umożliwienie i ustalenie zasad bezpłatnego korzystania z obiektów sportowych przez sportowców niepełnosprawnych ruchowo	IKS Tambrzeg	Środki własne Sponsorzy Fundusz przeciwalkoholowy Sponsorzy Środki własne realizatorów	corocznie
7.7	Rozwijanie procesów integracji społecznej, pobudzenie aktywności społecznej, kulturalnej, turystycznej i sportowej osób niewidomych i słabowidzących		* wycieczka integracyjno - turystyczna * Dzień Białej Laski * spotkanie oplatkowe	Zarząd Koła Polskiego Związku Niewidomych	Środki własne realizatorów Środki PFRON	corocznie

RADA MIASTA
TARNOBREG

Kierunek 8: Poprawa dostępności funkcjonalnej obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Źródła finansowania	Termin realizacji
8.1	Minimalizacja skutków niepełnosprawności i poprawa dostępności funkcjonalnej obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem różnego typu niepełnosprawności	<p>* likwidacja barier funkcjonalnych i poprawa dostępu do urzędów, punktów wyborczych, placówek edukacyjnych, obiektów sportowych i innych obiektów użyteczności publicznej</p> <p>* likwidacja barier funkcjonalnych w zakresie zwiększenia możliwości swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków komunikacji publicznej</p> <p>* likwidacja barier funkcjonalnych w zakresie możliwości dostępu do szeroko rozumianej informacji w instytucjach użyteczności publicznej</p> <p>* likwidacja barier funkcjonalnych w zakresie komunikacji międzyludzkiej w instytucjach użyteczności publicznej</p> <p>* likwidacja barier w infrastrukturze drogowej utrudniającej poruszanie się</p>	Urząd Miasta – Wydziały UM i podległe jednostki organizacyjne	Środki własne realizatora Fundusze pomocowe UE Środki PFRON	2011 - 2015

				<p>osobom niepełnosprawnym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością ruchową i dysfunkcją wzroku</p> <ul style="list-style-type: none">* likwidacja barier architektonicznych w zakresie bieżących modernizacji infrastruktury drogowej* Systematyczne dostosowywanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych* wspieranie budownictwa bez barier architektonicznych, w tym - podjazdów i parkingów dla osób niepełnosprawnych ruchowo* zmiana oświetlenia pod kątem osób niedowidzących, oznaczenie schodów dla osób niedowidzących, montaż płyt ostrzegawczych z wypustkami na przejściach dla pieszych		
--	--	--	--	---	--	--

RADA MIASTA
TARNOBRZEG

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”

Kierunek 9: Korzystanie z praw obywatelskich					
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Źródła finansowania	Termin realizacji
9.1	Pobudzenie procesów aktywności społecznej osób niepełnosprawnych	* powołanie pełnomocnika do spraw osób niepełnosprawnych	Prezydent Miasta	Środki własne realizatora	2011
9.2	Rozwijanie możliwości korzystania z praw obywatelskich, w tym - wyrażania opinii i konsultowania podejmowanych działań oraz przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność	* zagwarantowanie warunków do udziału osób niepełnosprawnych w otwartych imprezach organizowanych przez miasto w miejscach dostępnych dla osób niepełnosprawnych * inspirowanie działań zmierzających do integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych * konsultowanie planowanych działań, projektów uchwał i programów pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych * przeciwdziałanie różnym formom dyskryminacji osób niepełnosprawnych * Stworzenie centrum informacji o organizacjach i instytucjach świadczących pomoc osobom niepełnosprawnym	Gmina Tarnobrzeg Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych Organizacje Pozarządowe	W ramach bieżącej działalności realizatorów	2011 - 2015
9.3	Dostarczanie kompleksowej informacji osobom niepełnosprawnym w zakresie edukacji, rehabilitacji, pracy, prawa, pomocy	* organizacja punktu informacyjno - konsultacyjnego	MOPR organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów	Na bieżąco

RADA MIASTA
TARNOBRZEG

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015”
Kierunek 10: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, środków odurzających, hazardu i Internetu

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator	Źródła finansowania	Termin realizacji
10.1	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, środków odurzających, hazardu i Internetu	<ul style="list-style-type: none"> * rozwijanie systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ze względu na niepełnosprawność * zapewnienie oferty terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających, hazardem i internetem * tworzenie grup samopomocy i wsparcia środowiskowego 	<p>Gmina Tarnobrzeg MOPR w tym ośrodki wsparcia WTZ Podległe jednostki Organizacje pozarządowe Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Wolontariat Placówki Oświatowe</p>	<p>Środki własne realizatorów Fundusze pomocowe UE Sponsorzy</p>	2011 - 2015
10.2	Rozwijanie umiejętności społecznych, radzenie sobie w trudnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> * grupy socjoterapeutyczne dla dzieci * terapia psychologiczna i pedagogiczna * zajęcia integracyjne, profilaktyczne na terenie placówek oświatowych * psychoedukacja rodziców /pogadanki, warsztaty, punkty konsultacje dla rodziców/ * szkolenia dla nauczycieli /warsztaty, superwizje, konsultacje/ 	<p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, MOPR, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe</p>	Środki własne realizatora	2011 - 2015

10.3	Interwencje w sytuacjach kryzysowych	* Konsultacje, warsztaty szkoleniowe, punkty pomocy, terapia	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna przy współpracy placówek oświatowych, rodziców, MOPR, policji, sądu	Środki własne realizatora	2011 - 2015
------	--------------------------------------	--	--	---------------------------	-------------